

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Кафедра германської та слов'янської філології

Голуб О. М., Роман В. В., Жукова М. К.

**FUNDAMENTALS
OF ENGLISH-UKRAINIAN AND UKRAINIAN-ENGLISH
TRANSLATION**

Навчально-методичний посібник
для студентів за спеціальністю
035.04 Філологія Германські мови та літератури
(переклад включно)

Слов'янськ – 2018

УДК 81'25:[811.161.2+811.111](07)

Г 62

Затверджено на засіданні Вченої ради ДВНЗ «ДДПУ»
(протокол № 8 від 24.04.2018 р.)

Рецензенти:

Кандидат педагогічних наук, доцент В. В. Дьоміна (кафедра педагогіки вищої школи ДВНЗ «ДДПУ»);

Кандидат філологічних наук С. Ю. Пампура (кафедра іноземних мов ДВНЗ «ДДПУ»).

Голуб О. М., Роман В. В., Жукова М. К.

Г 62 Fundamentals of English-Ukrainian and Ukrainian-English Translation. Слов'янськ, 2018. 142 с.

У навчально-методичному посібнику розглянуто основні теоретичні проблеми, пов'язані з визначенням, перекладу, особливостями перекладу різних груп лексичних одиниць. Матеріал, викладений у посібнику, може бути використаний на заняттях з теорії і практики перекладу, усного послідовного перекладу, основ перекладацького аналізу та редагування, практики усного та писемного мовлення. Призначений для студентів, посібник може бути використаний також аспірантами та викладачами лінгвістичних дисциплін.

© Голуб О. М., 2018

© Роман В. В., 2018

© Жукова М. К., 2018

TABLE OF CONTENTS

PREFACE	4
§ 1. BASIC ASSUMPTIONS OF TRANSLATION THEORY	7
§ 2. THEORY OF EQUIVALENCE	31
§ 3. THE TRANSLATION OF CONTEXT-FREE WORDS	49
§ 4. THE TRANSLATION OF CONTEXT-BOUND WORDS	75
§ 5. THE TRANSLATION OF EQUIVALENT-LACKING WORDS	85
§ 6. THE TRANSLATION OF PSEUDOINTERNATIONALISMS	101
§ 7. THE TRANSLATION OF PHRASEOLOGICAL UNITS	107
TEXTS FOR TRANSLATION	131
AFTERWORD	138
WORD INDEX	139
LITERATURE CITED AND RECOMMENDED	140

PREFACE

Навчально-методичний посібник ‘Fundamentals of English-Ukrainian and Ukrainian-English Translation’ призначений для студентів освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю «035 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)». Створено його з метою підвищення якості навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців із зазначеної спеціальності. Цей посібник є другим у запланованій серії посібників, що мають забезпечити весь цикл перекладознавчих дисциплін, включених у навчальний план зазначеної спеціальності (“Теорія і практика перекладу”, “Усний послідовний переклад”, “Переклад ділового усного та писемного мовлення”). Перший навчально-методичний посібник ‘Lexical, Grammatical and Stylistic Aspects of English-Ukrainian and Ukrainian-English Translation’ активно впроваджується у навчальний процес.

Метою навчання майбутніх перекладачів є формування компетентності перекладача. Л. М. Черноватий включає до неї п’ять основних компонентів: білінгвальну, екстралінгвістичну, перекладацьку, особистісну і стратегічні компетенції. Навчальна дисципліна “Теорія і практика перекладу” фокусується на формуванні перекладацької компетенції, що містить такі субкомпетенції, як інструментальна (використання документальних і технологічних ресурсів, що мають відношення до роботи перекладача), дослідницьку, або пошукову (здатність швидко знайти інформацію, необхідну для розв’язання перекладацьких завдань) тощо.

Навчально-методичний посібник ‘Fundamentals of English-Ukrainian and Ukrainian-English Translation’ сприятиме систематизації знань про сутність процесу перекладу, його види, теоретичну основу, про теорію еквівалентності, переклад слів, не пов’язаних з контекстом, переклад слів, що мають сталі відповідники, переклад слів, що не мають сталих відповідників, про методику роботи із псевдо інтернаціональними словами та фразеологізмами. Частина з цих питань висвітлюється на аудиторних заняттях, а решта – відводиться лише на самостійне опрацювання. Крім того, запропоноване видання дозволить сформулювати та розвинути основні перекладацькі уміння.

Модель формування основних умінь майбутнього перекладача з англійської на українську та з української на англійську мову включає теоретичне опрацювання поданих нижче тем, а також вправління із зазначених практичних аспектів перекладознавства.

Поданий у посібнику матеріал покриває 50% програмного часу з навчальної дисципліни «Теорія і практика перекладу». Опрацювання запропонованих тем передбачає аудиторну і самостійну роботу студента. З кожної теми магістранти виконують завдання самостійно, під час консультацій викладач перевіряє якість засвоєння теоретичного матеріалу, рівень виконання вправ і перекладів, що винесені у самостійну роботу.

Теоретичний і практичний матеріал спрямований на те, щоб у майбутніх перекладачів склалося ґрунтовне розуміння основних перекладацьких труднощів і виробилося уміння їх подолання. Пропонується робота з такими групами лексичних одиниць: власні імена людей, власні назви, топоніми, терміни, неологізми, інтернаціоналізми, псевдоінтернаціоналізми, етноспецифічна лексика, реалії, безеквівалентна лексика, фразеологічні одиниці тощо.

Матеріал вправ насичений найуживанішими лексичними одиницями, кліше, лексикою різних стилістичних шарів. Виконання цих вправ передбачає кропітку роботу із довідковими джерелами – як тлумачними, так і двомовними словниками.

